

М. Карпа

ОЗНАКИ КОМПЕТЕНЦІЙНОГО ПІДХОДУ У КОНЦЕПЦІЯХ ТА ТЕОРІЯХ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Розкрито основні ознаки компетенційного підходу у деяких концепціях та теоріях публічного управління, зокрема у теорії вільної громади, у концепціях політичних мереж, Public administration, управління за цілями та результатами, Gogvernance, а також в основних моделях територіальної організації влади.

Ключові слова: публічне управління, публічна служба, компетенційний підхід, компетенція суб'єкта публічного управління.

Актуальність дослідження зумовлена становленням та розвитком публічного управління, зокрема у контексті формування компетенційного підходу до діяльності суб'єктів публічного управління.

Мета статті – визначити основні особливості компетенційного підходу у концепціях та теоріях публічного управління.

Об'єктом дослідження є концепції публічного управління.

Предметом дослідження є компетенційний підхід у концепціях публічного управління.

Для цього визначені такі завдання:

– виявити ознаки компетенційного підходу у концепціях та теоріях публічного управління;

– здійснити узагальнюючий висновок щодо перспектив використання компетенційного підходу у контексті практики та теорії публічного управління.

На думку деяких дослідників, компетенційна парадигма виникла у 70-х рр. ХХ ст. Розвиток компетенційного підходу як системної концепції опису освіченості людини пов'язують з дослідженнями відомого американського лінгвіста Н. Хомського, який сформулював поняття компетенції стосовно теорії мови. Як домінуюча освітня парадигма, компетенційний підхід почав розвиватися наприкінці 70-х рр. ХХ ст. під впливом формування моделей освіти в Західній Європі і США [1].

Дослідженням окремих складових компетенцій суб'єктів публічного управління займалися представники різних іноземних наукових шкіл, а саме: Г. Бребан, Ж. Ведель, Д. Гарнер, Ж. Гримо, К. Дейвіс, Дж. Ебербах, К. Екштайн, Дж. Елдер, Н. Оуен, С. Солон, Р. Шафхаузер, Ж. Шевальє та інші. Поняттю “компетенції” приділили увагу низка науковців, серед яких: В. Аверьянов, С. Алексеева, І. Бачило, І. Грицяк, В. Куйбіда, В. Мамутов, О. Сушинський, Ю. Тіхомиров, К. Шеремета. Значна увага сучасних вітчизняних дослідників прикута до компетенційного підходу у сфері здійснення кадрової політики публічної служби. Можна виокремити сфери, які знаходяться у полі зору науковців у цьому контексті:

– теоретичні та практичні аспекти організації публічної служби у контексті аналізу діяльності службовців [2];

– правові та теоретичні засади визначення компетенцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування [3, 4];

– компетенційно-орієнтований підхід у системі державної служби [5 – 7].

Щораз актуальнішим у суспільстві стає питання визнання таких загальних методологічних орієнтирів, як: орієнтація на захист прав та свобод громадянина; побудова правової та соціальної держави; принцип свободи та справедливості, поваги та чесності. Більшість проблем, що стосуються становлення та розвитку публічної служби, її складових, розглядаються у правовому контексті, зокрема з позиції адміністративного права, конституційного права, міжнародного права, публічного права та у контексті державного управління та публічного управління.

Міждисциплінарна основа дослідження компетенційного підходу потребує здійснення стандартизації, уніфікації методів дослідження, пошуку шляхів автоматизації вирішення методологічних завдань, систематизації діючих методологічних розробок різних галузей.

Методологічне значення дослідження полягає у виокремленні на основі аналізу, становлення та розвитку концептуальних засад публічного управління передумов для визначення загальних та базових категорій компетенційного підходу у публічній службі. А саме, визначення суті компетенційного підходу, його форми, завдань, змісту та мети – як базових категорій; публічної служби, компетенції, суб'єктів публічної служби – як загальних категорій; основних принципів, закономірностей, законів – як категорій законів. Вивчення особливостей компетенційного підходу у різних концепціях та теоріях публічного управління сприятиме формуванню методологічної бази для формування базових, загальних та інших категорій, розвитку теоретичних основ для використання цього підходу у практиці публічного управління.

Науковці зазначають розширення суб'єктності у системі державного управління, збільшення кола суб'єктів прийняття державно-управлінських рішень як засадничих елементів розвитку концепцій наприкінці ХХ ст. [8]. Суть таких концептуальних підходів, яка відображена в низці адміністративних реформ європейських країн, зводиться до підвищенні самостійності нижчих рівнів організації та надання кращих умов для здійснення управлінських впливів. Особливостями таких концептуальних підходів є: партнерські взаємовідносини суспільства та держави, зміна ціннісних орієнтирів, пов'язаних із публічним управлінням у суспільстві, послаблення бюрократичних структур управління, інституалізація суб'єктів управління держави та громадянського суспільства.

У динаміці становлення та розвитку популярних теорій взаємодії державної та місцевої влади – теорія вільної громади, громадівської (громадської) та громадівсько-державницької (теорія муніципального дуалізму) прослідковується низка характерних ознак компетенційного підходу, які проявляються як через загальнотеоретичні співвідношення, прояви, так і через практику співіснування органів публічної влади. Теорія вільної громади за основу брала ідею природного права громади щодо вирішення питань громади. Про це свідчать норми бельгійського та французького права у ХVІІІ – ХІХ ст. [9, 10]. Тобто, виокремлювався інститут громади як суб'єкт здійснення місцевої влади та визначалися питання, які він має вирішувати, тобто предмети відання громади. Функції контролю залишалися за державною владою. У цьому вбачаємо спробу розмежування компетенції державної та самоврядної влади. Представник громадівської теорії А. Васильчиков також звертався до компетенції громад за критерієм сфери та меж їх діяльності, стверджував, що самостійність місцевих громад зумовлюється сутністю справ, якими вони завідують та які за своєю суттю відмінні від справ державного управління [11]. На основі цієї теорії відбулась розробка та прийняття Положення про

губернські та повітові земські установи від 1 січня 1864 року, Міське Положення 1870 р., які запроваджувалися в українських губерніях у другій половині XIX ст. [12]. Б. Нольде розглядав проблему розмежування “власних” справ громади і справ, які “покладені” на неї державою [13]. Він вважав, що одні й ті ж справи вирішуються як державними органами, так і самоврядними, визначаючи таким чином на сучасне розуміння дублювання функцій чи компетенції. О. Євтушенко у контексті дослідження теорії та методології взаємодії державної влади та місцевого самоврядування вказує на подубовану на громадській теорії модель “партнерства”, яка виникла в XIX ст. у працях Дж. Ст. Міля. Ключовим питанням у ній є спільні цілі, надання необхідних послуг населенню місцевою та центральною владою на партнерських засадах, на засадах рівноправної участі [14].

У контексті розвитку системи управління європейських держав інститути влади характеризуються такою особливістю, як відсутність вертикальних структур управління та центрального регулюючого впливу (своєрідне “управління без уряду”, яка набуває транснаціональних горизонтальних мереж) [15]. Такій концепції притаманні децентралізаційні способи управління, соціальна саморегуляція. Характерною рисою моделі є взаємозалежність суб’єктів, що зумовлює ідею формування спільних цілей та мети діяльності з потребою розмежування функцій кожного суб’єкта. Найактуальнішим є тут політичні питання розмежування влади, адже суб’єктами такої моделі є учасники з різним статусом, відповідно, з різним функціональним та компетенційним навантаженням. Інтегрування державних та недержавних утворень спричиняє низку питань щодо їх взаємодії, найпершу у частині відповідальності та статусних характеристик. Дискусійним залишається питання взаємодії на неформальній основі з метою досягнення конкретних суспільних цілей, відповідальність за досягнення яких зазвичай залишається за державними інституціями. В. Бакуменко серед можливих форм нововведень у контексті дії концепцій політичних (соціальних) мереж вказує на можливість їх забезпечити горизонтально-координуючі зв’язки, асоціативні форми організації і управління, координацію та реорганізацію, корпоративізацію державного управління, зорієнтованість на соціальну відповідальність; використання проектно-програмно-цільового управління, адміністративно-фінансової і публічної підзвітності, раціональний розподіл ресурсів [16]. Незважаючи на згадування спільної діяльності державних і громадських інституцій на партнерських засадах (“надання соціальних послуг на партнерських засадах”, “оптимізація (належне) співвідношення “централізація – децентралізація”, “її (держави) партнерство з населенням у прийнятті рішень”), В. Бакуменко вбачає сильну роль держави у діяльності мережових структур (“домінування держави у різних сферах суспільства за партнерської участі з громадськими структурами”) [17].

Концепція “*Public administration*” побудована на діяльності державних структур та інституцій, особливостями якої є ієрархічна подубова взаємозв’язків, стандартизація процедур та ухвалення рішень, субординаційні взаємовідносини суб’єктів влади. Основні завдання, які були характерні для державного управління на цьому етапі, зводились до забезпечення безпеки громадян і захисту власності, встановлення соціальних стандартів та дотримання принципу верховенства права [18].

На Заході поширений термін позначення всієї системи публічних інституцій та їх діяльності як “публічна адміністрація” [19], при цьому основою поняття “публічне” є “спільне, доступне для всіх, яке служить всім” [20]. Термін “адміністрація”, що походить від латинського *ministrare* (“служити”), своєю особливістю має підпорядкованість

політичній владі, а також служіння публічним інтересам як головне завдання в діяльності публічної адміністрації. Загалом поняття “публічна адміністрація” в адміністративному праві західних країн визначають як “організацію і діяльність органів та установ, підпорядкованих політичній владі, які забезпечують виконання закону, діють в публічних інтересах і наділені прерогативами публічної влади” [21]. Таке розуміння сутності адміністративної влади й адміністративної діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та інших публічних інституцій дає можливість чітко розмежовувати політику та адміністрування. Тому стають зрозумілими дискусії в літературі, перекладеній українською мовою, де часто трапляється некоректний переклад терміна “публічна адміністрація” як “державне управління” [22]. В Україні також використовується поняття “публічна адміністрація”, зокрема як “сукупність органів та інших інституцій, підпорядкованих політичній владі, котрі забезпечують виконання закону та здійснюють публічні функції в публічних інтересах” [23].

Тенденції, які спричинили зміну концептуальних засад сучасного управління у довгостроковій перспективі та започаткували становлення компетенційного підходу у публічному управлінні, можна розділити на такі:

- зміни суб’єктно-статусних характеристик у публічному управлінні, що характеризуються прискоренням процесів демократизації влади, посиленні партнерських, договірних підходів між суб’єктами, розвитком різноманітних форм та методів взаємодії з населенням, посиленням ролі участі громадян у здійсненні владних повноважень;
- зміни управлінських зв’язків, взаємовідносин між суб’єктами;
- зміни основних принципів, закономірностей, законів, що створює нове середовище для здійснення публічного управління;
- зміна методологічної бази для здійснення управління (наявність нових категорій для розкриття методів, форм управління).

Інша поширена концепція “*Governance*” характеризується партнерськими засадами взаємодії. Це означатиме інституційне закріплення відносин між владою, бізнесом та громадянами. Часто це трактують як рівноправне партнерство, що означатиме однакове право доступу до ресурсів. На сьогодні частіше право обмежене лише доступом до інформаційних ресурсів та можливістю впливати частково на деякі управлінські рішення. Одночасно у компетенційному аспекті складним є питання встановлення норм відповідальності.

У своїх дослідженнях С. Хікс зазначає, що відносини між державними та недержавними інституціями є неієрархічними, а характеризуються взаємозалежністю. Основними функціями урядування є не розподіл, а регулювання соціальних та політичних ризиків [24]. У Білій книзі також зазначається, що “урядування стосується здатності держави служити своїм громадянам. Урядування стосується правил, процесів та поведінки, за допомогою яких формулюються інтереси, здійснюється управління ресурсами та здійснюються державні владні функції” [25]. А. Береза зазначає низку недоліків концепції урядування, серед яких: слабші позиції щодо ієрархічних структур; потреба у низці випадків жорсткої координації; відсутність гарантії щодо виконання складних функцій та завдань [26].

У кожному з різновидів концепції “*Governance*” є специфіка використання компетенційних складових. Концепція “*Responsive Governance*” найбільше проявляється у частині відповідальності як складової компетенції суб’єктів урядування. Концепція “*Democratic Governance*” проявляється у контексті формування та закріплення статусних

характеристик усіх суб'єктів врядування як рівноправних учасників, що формує владні повноваження, відомчість та відповідальність. Найбільше увага прикута до концепції "Good Governance" – добре/належне врядування – залучення бізнесу та громадськості до процесів управління, основа якої – це права людини, взаємодія між різними інституційними рівнями.

Запровадження такої моделі публічного управління, на думку науковців, може здійснюватися через реформи, деякими шляхами реалізації якої можуть бути:

- зміни до Конституції України в частині децентралізації влади;
- наділення органів місцевого самоврядування новими владними повноваженнями з одночасною передачею відповідних фінансових інструментів та бюджетного наповнення;
- запровадження дієвого принципу субсидіарності, коли більшість суспільно важливих завдань вирішуються на найнижчому або віддаленому від центру рівні, де їх вирішення є можливим та ефективним;
- утворення виконавчих органів обласних і районних рад та розподілу повноважень між ними [27].

Усі види концепції "Governance" розширюють участь його суб'єктів у публічному управлінні, зокрема у громадян, громадських організацій, утворень, бізнес-структур. Посилення громадського контролю створює певні компетенційні обмеження органів влади чи навіть органів самоврядування.

Для вітчизняної практики державотворення на основі принципів Європейської стратегії інновацій та належного демократичного врядування на місцевому рівні стала поширена концепція "належного врядування" [28]. В межах міжнародних проектів частково використовуються основні її принципи. Одну з найактуальніших проблем дослідники бачають у недостатньо визначеній та опрацьованій схемі передачі фінансового забезпечення з державного бюджету України місцевим бюджетам для здійснення відповідних повноважень.

Концепція "Управління за цілями, результатами" ("MBO – Management by Objectives") була розроблена вченим П. Друкером (США) у 60-ті рр. ХХ ст. Основою в оцінці діяльності працівника він вважав результат, а не процес його досягнення. Модель управління за результатами містить концептуальні основи теорії мереж, синергетики. Основою підвищення продуктивності праці, ефективності управління є принцип "ціль – результат". Концепція виправдала себе у сфері бізнесу та була спроба її застосування у публічному управлінні з середини 90-х рр. ХХ ст. [29]. Формування цілей визначає функції суб'єктів систем управління. На сьогодні ці основні засади знову відображаються у багатьох управлінських системах. З часом концепцію активно застосовували до систем управління різного рівня. Прикладом може слугувати концепція "збалансованої системи показників" (Д. Нортон, Р. Каплан), яку розробили у 80-ті рр. ХХ ст. як основу методології управління за результатами [30]. Її основою була розробка конкретних заходів, здійснюваних в умовах функціонування систем управління різного рівня [31]. У державній сфері "управління за результатами" прийнято вважати всі дії державних організацій, спрямовані на підвищення ефективності надання послуг, які певною мірою орієнтуються на попередні результати роботи [32]. Концепція основним рушієм управління визнає громадян як суб'єкта формування публічних послуг, цілей, інтересів, на досягнення яких має відбуватися управління. Але при цьому громадянам надається суб'єктність поряд із державними органами не

лише щодо постановки цілей, але й у досягненні результатів. Особливістю концепції є те, що цілі перебувають у постійній динаміці, не можуть бути заздалегідь передбачуваними, та, відповідно, визначеними та прописаними повноваження щодо їх досягнення. Корегування принципів концепції “знизу – вгору” чи “зверху – вниз” щодо визначення цілей, відповідно функцій, компетенцій, ресурсної бази на їх досягнення закладає основу субординаційних, координаційних чи реординаційних відносин між суб’єктами процесу управління. Принцип “зверху вниз” полягає у тому, що цілі ставляться центральними органами.

Можна стверджувати, що в компетенційному аспекті концепція управління за цілями, результатами насамперед звертає увагу на предмети відання у формі бажань, інтересів та потреб громадян як партнерів публічних інституцій, таким чином розвиваючи відносини між державою та громадою, сприяючи розвитку громадянського суспільства.

Важливим питанням розвитку публічного управління, зокрема у контексті компетенційного підходу, є розподіл функцій та їх інституційне закріплення у розрізі існування основних моделей територіальної організації влади. В англосаксонській моделі до XIX ст. формування та розвиток місцевого самоврядування проходив як інститут держави. На місцевому рівні здійснювали свою діяльність місцеві муніципалітети у межах своєї компетенції. Центральний уряд не мав своїх представників на місцевому рівні, але мав можливість втручатися в місцеві в місцеві справи, якщо муніципалітет виходив на межі своїх повноважень. Тобто, розподіл повноважень відбувався за принципом верховної державної влади та зі слабким впливом центральних органів на місцях. Існує підхід, за яким у контексті визначення компетенції найістотніші відмінності пов’язані зі специфікою правових систем (сімей). Англосаксонське право закріплює позитивне регулювання компетенції суб’єктів влади та визначення кола питань місцевого значення. Дії суб’єктів місцевого самоврядування правочинні тільки у випадку, якщо вони безпосередньо зазначені у законі. Тоді місцеві влади діють *intra vires* – у межах повноважень. Будь-яка дія, право на яку в тексті закону не закріплено, автоматично вважається дією *ultra vires* – поза повноважень [33]. Самостійність органів місцевого самоврядування відбувається виключно в межах наданих повноважень.

Континентальна (французька) модель характеризується ієрархічною системою підпорядкування, переважаючою контрольною функцією за субординаційним принципом. Місцеві органи мають визначені функції: муніципалітети – щодо питань розпорядження майном, керівництвом відповідними службами, розподілом коштів місцевих бюджетів тощо; органи державної влади – щодо здійснення державної влади на усіх інституціональних рівнях ієрархічної піраміди, контроль виконання функцій органів публічної влади.

Змішана модель поєднує у собі ознаки континентальної та англосаксонської моделей. Особливостями цієї системи є: діяльність органів державної та самоврядної влади як однієї системи; виконання функцій держави здійснюється частково самоврядуванням; поява громадських інституцій у взаємовідносинах держави та суспільства. До прикладу, Німеччина як яскравий представник цієї моделі визнала, що федерація й землі не є єдиними суб’єктами державного управління. Громади функціонують або як інститути самоврядування, або як органи, яким держава делегувала окремі функції [34].

Висновки

На підставі здійсненого дослідження, відповідно до поставлених завдань, можна зробити такі висновки:

1. У статті здійснено спробу виокремити ознаки компетенційного підходу у публічному управлінні на основі здійсненого аналізу основних концепцій та моделей управління держав. Зокрема, аналізу піддалися теорія вільної громади, громадівська теорія, концепція політичних мереж, концепція “Public administration”, концепція “Управління за цілями, результатами”, концепція “Governance”, а також основні моделі територіальної організації влади.

Ознаками компетенційного підходу у концепціях та теоріях публічного управління на підставі здійсненого аналізу можна вважати:

- виокремлення інституту громади як суб’єкта здійснення місцевої влади та визначення питань, які він має вирішувати, тобто предметів відання громади. Функції контролю залишилися за державною владою. У цьому вбачаємо спробу розмежування компетенції державної та самоврядної влади;

- наявність спільних цілей щодо надання необхідних послуг населенню місцевою та центральною владою на партнерських засадах, на засадах рівноправної участі та наявність різних цілей, що створює межі компетенції суб’єктів управління;

- наявність потреби розмежування функцій кожного суб’єкта. Найактуальнішими тут є політичні питання розмежування влади, адже суб’єктами часто є учасники з різним статусом, відповідно, з різним функціональним та компетенційним навантаженням;

- інтегрування державних та недержавних утворень зумовлює низку питань щодо їх взаємодії, найперше у частині відповідальності та статусних характеристик;

- наявність та розвиток суб’єктно-статусних характеристик у публічному управлінні, що сприяє встановленню та розмежуванню компетенцій усіх суб’єктів управління;

- формування цілей визначає функції суб’єктів систем управління, що стають базовою передумовою до визначення та фіксації компетенції суб’єктів управління. Важливим питанням розвитку публічного управління, зокрема у контексті компетенційного підходу, є розподіл функцій та їх інституційне закріплення;

- відносини між державою та громадою розвиваються з огляду на власні та спільні предмети відання у формі бажань, інтересів та потреб;

- передумовою для характеристики особливостей компетенційного підходу у публічному управлінні можна вважати специфіку правових систем (сімей);

- у правовому аспекті найактуальнішими є питання конституційної регламентації компетенції суб’єктів публічного управління.

2. Щодо перспектив використання компетенційного підходу у контексті практики та теорії публічного управління, то важливим на сучасному етапі є те, що сучасні концепції публічного управління характеризуються зміщенням балансу між державними і громадськими інституціями у сферу спільних цілей та завдань, а відповідно і відповідальності. Спільна діяльність усіх суб’єктів суспільства потребує нових форм співробітництва, визначення сфер та предметів діяльності кожного суб’єкта для ефективної співпраці, розподілу функцій та компетенцій суб’єктів, становлення та закріплення їх статусних характеристик.

Список використаної літератури

1. Сімченко Н. О. Напрями реалізації компетенційного підходу в управлінні людськими ресурсами організації [Електронний ресурс] / Н. О. Сімченко. — Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=26165>.
2. Куйбіда В. С. Організація публічної служби [Текст] : монографія / В. С. Куйбіда, О. В. Хорошенко. — Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2016. — 272 с.
3. Сушинський О. І. Компетенція держави та місцевого самоврядування у сфері комунальних послуг: концепція та практика [Текст] : монографія / О. І. Сушинський. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2005. — 156 с.
4. Сушинський О. І. Публічна служба в Україні: концепція та практика регіональної кадрової політики [Текст] : наук. розроб. / [О. І. Сушинський, О. В. Худоба, Д. Д. Заяць та ін.]. — К. : НАДУ, 2013. — 64 с.
5. Євдокимов В. О. Компетенційно-орієнтований підхід у системі державної служби: класифікація компетенцій службовця за критеріями [Електронний ресурс] / В. О. Євдокимов, Ю. В. Конотощева. — Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-1/doc/3/02.pdf>.
6. Компетенції державного службовця. Стандарти європейського врядування [Текст] : навч. посіб. / авт. кол. : І. А. Грицяк, О. Ю. Оржель, С. М. Гладкова [та ін.] ; за заг. ред. І. А. Грицяка. — К. : НАДУ, 2011. — 184 с.
7. Козак І. Оцінка компетенції державних службовців / І. Козак, О. Сидорчук // Демократичне врядування [Електронний ресурс] : наук. вісн. — 2008. — Вип. 2. — Режим доступу : http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/visnik2/fail/Kozak.pdf.
8. Голубь В. В. Тенденції розвитку публічного управління в умовах постмодерну / В. В. Голубь // Публічне управління: шляхи розвитку [Текст] : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (26 листопада 2014 р., м. Київ) : у 2 т. Т. 2 / за наук. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. А. Романюка, О. Ю. Оболенського. — К. : НАДУ, 2014. — С. 131, 132.
9. Бельгийская конституція 7 февраля 1831 года [Текст] / под ред. и с примеч. С. Г. Сватикова ; пер. с фр. А. Харитоновой, В. Харитоновой. — Ростов-на-Дону : Изд-еН. Парамонова “Донская Речь”, 1905. — 39 с.
10. Місцеве самоврядування в Україні. Історія, проблеми, пропозиції [Текст]. — К. : [б. в.], 1994. — С. 98.
11. Васильчиков А. О самоуправлении. Сравнительный обзор русских и иностранных земских и общественных учреждений [Текст] / Васильчиков А. — СПб. : Тип. Э. Праця, 1970. — 368 с.
12. Євтушенко О. Н. Концепції державної влади і місцевого самоврядування та їх вплив на розвиток суспільно-політичних відносин в українських землях у другій половині ХІХ ст. / Євтушенко О. Н. // Гілея (науковий вісник) [Текст] : зб. наук. пр. — Вип. 12 / гол. ред. В. М. Вашкевич. — К. : [б. в.], 2008. — С. 178—186.
13. Нольде Б. Э. Очерки русского государственного права [Текст] / Нольде Б. Э. — СПб. : [б. в.], 1911. — 554 с.
14. Євтушенко О. Н. Державна влада і місцеве самоврядування: теорія й методологія взаємодії / О. Н. Євтушенко // Вісник Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. — 2009. — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vnyua/2009_1/163-174.pdf.

15. Розвиток системи управління в ЄС: досвід для України [Текст] : наук.-метод. розроб. / авт. кол. : О. Я. Красівський, П. В. Когут, О. С. Киричук [та ін.]. — К. : НАДУ, 2012. — С. 18.
16. Бакуменко В. Парадигма інноваційного розвитку суспільства: сучасні концепції реформування публічного управління / В. Бакуменко, С. Попов // Ефективність державного управління [Текст] : зб. наук. пр. — Вип. 43. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2015. — С. 25.
17. Там само. — С. 21—28.
18. Розвиток системи управління в ЄС: досвід для України... — С. 23.
19. Гонцяж Я. Адміністративна реформа: нездійснені мрії та втрачені можливості [Текст] / Я. Гонцяж, Н. Гнидюк. — К. : Міленіум, 2002. — С. 51—54.
20. Гнидюк І. Публічна адміністрація як об'єкт структурних змін / І. Гнидюк // Збірник наукових праць УАДУ [Текст]. — 2001. — Вип. 1. — С. 203.
21. Административное право зарубежных стран [Текст] : учебник / под ред. А. Н. Козырина и М. А. Штагиной. — М. : Спарк, 2003. — С. 32.
22. Райт Г. Державне управління [Текст] / Г. Райт. — К. : Основи, 1994. — 191 с.; Тимошук В. П. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України [Текст] / В. П. Тимошук. — К. : Факт, 2003. — 496 с.
23. Куйбіда М. Формування понятійного апарату як складової частини інституційного розвитку державної служби України / М. Куйбіда, О. Парфенюк // Вісник державної служби [Текст]. — 2008. — № 3. — С. 22.
24. Hix S. The study of the European Union II: The “New governance” agenda and its rival / S. Hix // Journal of European Public Policy [Text]. — 1998. — № 5. — P. 38—65.
25. European governance : A White Paper [Text]. — Brussels : European Commission. COM(2001)428., 2001. — P. 27.
26. Береза А. Модернізація політичних інститутів у сучасній Україні / А. Береза // Наукові записки [Текст]. — Вип. 6 (56). — К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. — С. 149.
27. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні [Текст] : кол. моногр. / кол. авт. ; за заг. ред. Р. М. Плюща. — К. : РІДНА МОВА, 2016. — С. 7.
28. Куйбіда В. С. Досвід впровадження стандартів доброго врядування на місцевому рівні в Україні та інших європейських країнах [Текст] / В. С. Куйбіда, В. В. Толкованов. — К. : ТОВ “Полігр. Центр “Крамар”, 2010. — 258 с.
29. Управление по результатам [Текст] / общ. ред. и пред. Я. А. Леймана ; [пер. с финн.]. — М. : Наука, 1993. — 315 с.
30. Бережний В. О. Сучасні концепції публічного управління / В. О. Бережний // Актуальні проблеми державного управління [Електронний ресурс]. — 2013. — № 2. — С. 31—38. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2013_2_6.
31. Kaplan R. S. Using the Balanced Scorecard as a Strategic Management System / R. S. Kaplan, D. P. Norton // Harvard Business Review [Text]. — 1996. — Jan–Feb. — P. 27—48.
32. Бережний В. О. Сучасні концепції публічного управління...
33. Батанов О. Проблеми конституційної регламентації компетенції місцевого самоврядування в Україні та зарубіжних країнах / О. Батанов // Право України [Текст]. — 2015. — № 9. — С. 105.
34. Євтушенко О. Н. Державна влада і місцеве самоврядування: теорія й методологія взаємодії / О. Н. Євтушенко // Вісник Національної юридичної академії імені

Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. — 2009. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vnyua/2009_1/163-174.pdf.

Стаття надійшла до редакції 03.03.2017

Схвалена до друку редколегією 24.03.2017

М. Карпа

FEATURES OF THE COMPETENCY APPROACH IN CONCEPTS AND THEORIES OF PUBLIC MANAGEMENT

This article reveals the main features of the competency approach in some concepts and theories of public management, including the theory of a free community, concepts of political networks, public administration, management by objectives and results, good governance, as well as in the basic models of territorial organization of power.

Key words: public management, public service, competency approach, competency of public management entity.